

Z BLOGU IUSTORIA

Ne každou bitvu má smysl hrát

Advokát, který vám řekne 'toble vyhrajeme', aniž by se zeptal, kolik vás výhra bude stát, vám nedělá službu. Dělá si obchod.

MGR. JAN VYTŘÍŠAL

9. 1. 2026 · 7 min čtení

Jednu z nejdůležitějších věcí, které vám advokát může říct, je: „Tohle nehrajte.“

Ne proto, že nemáte pravdu. Možná ji máte. Ale pravda je v právu mnohem komplikovanější kategorie, než si většina lidí myslí. A hlavně — i když ji máte — neznamená to automaticky, že se vám vyplatí ji prosazovat.

Pravda je subjektivní, dokud ji někdo neobjektivizuje

Většina klientů přichází s přesvědčením, že mají pravdu. A ve většině případů — ze svého pohledu — ji skutečně mají. Problém je, že protistrana přichází s úplně stejným přesvědčením.

To není cynismus. To je realita právního systému.

Právo nepracuje s „pravdou“ v tom smyslu, jak ji vnímáme v běžném životě. Pracuje s tím, co lze prokázat. Co je v dokumentech, co potvrdí svědci, co vyplývá z důkazů. A mezi tím, co víte, a tím, co dokážete u soudu, bývá propast.

Pravda se v právu objektivizuje rozsudkem. Ale soudce je člověk, ne bůh. Pracuje s tím, co mu předložíte. Čte spis, slyší svědky, posuzuje důkazy — a rozhoduje na základě toho, co vidí. Ne na základě toho, co se skutečně stalo.

Tohle není vada systému. Je to jeho podstata. Právo je pragmatický systém pro řešení konfliktů — ne mechanismus pro odhalování absolutní pravdy.

Ekonomika sporu

Přijde klient. Dlužník mu nezaplatil tři sta tisíc. Smlouva je jasná, faktura je po splatnosti, upomínky odeslány. Právně čistý případ.

Zeptám se: „Kolik jste ochotný investovat do toho, abyste ty peníze dostal zpátky?“

To je otázka, na kterou spousta klientů nikdy nepomyslela. Počítají s tím, že právo funguje automaticky — podáte žalobu, soud rozhodne, peníze přijdou. Tak jednoduché to ale není.

Soudní poplatek. Právní zastoupení. Čas — váš čas, který trávíte na jednáních místo v práci. Znalecké posudky, pokud jsou potřeba. Odvolání, pokud protistrana prohraje a nesouhlasí. Exekuce, pokud rozsudek sám o sobě nestačí. A riziko — reálné riziko — že dlužník nemá z čeho platit a vy nakonec vlastníte pravomocný rozsudek, který vám neopraví střechu.

Někdy je odpověď jasná: ano, hrajte to. Částka je vysoká, důkazy silné, protistrana solventní. Ale někdy — a to říkám zcela otevřeně — je odpověď: ne. Dohodněte se na padesáti procentech a jděte dál. Nebo to pusťte úplně. Pro úplnost čísel jsem o reálné ekonomice sporu psal v článku [Odměna advokáta v řízení: kdo a v jakém rozsahu vám ji vrátí](#) — a nezapomeňte, že u některých nároků může mezitím **propadnout promlčecí lhůta**, což kalkulaci úplně otočí.

Bitevní pole, která má smysl vyklidit

Jsou spory, kde nejlepší strategie je neválčit. V takových chvílích má často smysl zvážit **mediaci nebo jiné fórum** než klasické soudní řízení.

Když je protistrana finančně silnější a připravená vás vyčerpat procesně. Když jsou vaše důkazy slabší, než si myslíte. Když je vztah s protistranou důležitější než předmět sporu — třeba obchodní partner, se kterým budete potřebovat spolupracovat i potom.

Nebo když je výhra tak vzdálená a nákladná, že ekonomicky nedává smysl — i kdybyste měli stoprocentní šanci na úspěch. Protože stoprocentní šance na úspěch v právu neexistuje.

Vyklidit bitevní pole není slabost. Je to strategické rozhodnutí. Stejně jako v šachách — někdy obětujete figuru, abyste získali pozici.

Proč vám to advokát neřekne

Budu upřímný: většina advokátů nemá ekonomickou motivaci vám říct, abyste nežalovali. Každá žaloba je práce. Každé jednání je faktura. Každý odvolací soud je další set hodin.

To neznamená, že jsou advokáti nečestní. Znamená to, že systém je nastavený tak, že řešení sporu je výnosnější než jeho prevence. A pokud si advokát tenhle konflikt zájmů nepřipustí, snadno sklouzne do režimu, kdy řekne „ano, podáme žalobu“ reflexivně — protože to je to, co klient chce slyšet, a to, co generuje práci.

My to děláme jinak. Když za námi přijdete se sporem, první věc, kterou řekneme, není „vyhrajeme to“. Je to: „Pojďme se podívat, jestli to má smysl hrát.“

Právo jako pragmatický systém

Právo není spravedlnost. Je to systém pravidel, kterými společnost řeší konflikty. Někdy ta pravidla vedou ke spravedlivému výsledku. Někdy ne. A téměř vždy vedou k výsledku, který je dražší a pomalejší, než by obě strany chtěly.

Než se do sporu pustíte, zkuste si odpovědět na tři otázky:

Za prvé — kolik mě to bude stát, i když vyhraju? Za druhé — jaká je reálná šance, že protistraně dokážu to, co tvrdím? A za třetí — i kdybych vyhrál, dostanu skutečně to, co chci?

Pokud vás odpovědi na tyhle otázky znepokojují, je na čase mluvit s někým, kdo vám řekne pravdu — ne to, co chcete slyšet.

Na závěr

Advokát není válečník, kterého si najímáte, aby za vás bojoval za každou cenu. Je to stratég, který vám pomáhá rozhodnout, které bitvy stojí za to — a které ne.

Někdy je nejlepší právní rada ta, za kterou nezaplatíte ani korunu navíc: „Nechte to být.“ A pokud se přeci jen rozhodnete hrát, podívejte se ještě, **co po soudu můžete a musíte v civilním sporu chtít** — procesní hygiena často rozhodne víc než meritum. K tomu, **proč** se některé bitvy vyhrávají psychologií a vyjednáváním a ne paragrafy (BATNA, anchoring, sunk cost), jsem napsal popularizační text **Paragrafy jsou jen základ: psychologie a taktika v právním sporu**. „Nehrát“ má ostatně několik různých důvodů: někdy proto, že protistrana je iracionální a žádný racionální tah už hru neukončí — k tomu **S teroristy se nevyjednává**; někdy proto, že hrajete *špatnou hru* (Monopoly tam, kde myslíte šachy) — k tomu **Šachy, poker, Monopoly — a Člověče, nezlob se**; a někdy proto, že problém vůbec není právní a potřebujete jiného profesionála — k tomu **Advokát jako iluzionista**.

Potřebujete druhý názor, jestli spor rozjet, nebo ho naopak uzavřít? V naší praxi soudních sporů upřímně zhodnotíme vyhlídky, náklady a rizika dřív, než podáte žalobu. Napište nám.

Ne každou bitvu má smysl hrát

Mgr. Jan Vytřísal · Publikováno 9. 1. 2026

<https://www.iustoria.cz/blog/ne-kazdou-bitvu-ma-smysl-hrat/>

Text je dílem chráněným autorským právem. Sdílení celého dokumentu bez úprav je vítáno; přebírání částí do jiných textů jen s uvedením zdroje. © IUSTORIA, advokátní kancelář, s.r.o.